

**Seletuskiri toetatavate tegevuste eelarvele
perioodil 01.01.–31.12.2025**

**1.1. Toetatav tegevus 2.1: Spetsialistide koostöömudel keskmise ja kõrge
riskikäitumisega noorte toetamiseks**

**1.1.1. „Ringist välja“ koostöömudeli arendamise, rakendamise ja laiendamise otsene
personalikulu (eelarve tabeli rida nr 1.1.1.1)**

2025. aastaks on „Ringist välja“ koostöömudeli arendamise, rakendamise ja laiendamisega seotud projektimeeskonna otseseid personalikuluseid (projektijuhi ja kahe piirkondliku (Lõuna- ja Ida-Eesti piirkond ning Põhja- ja Lääne-Eesti piirkond) koordinaatori ja võrgustiku mentori palgakuludeks) planeeritud **105 972,32** eurot.

**1.1.2. „Ringist välja“ koostöömudeli arendamise, rakendamise ja laiendamise muud
kulud (eelarve tabeli rida nr 1.1.1.2)**

Arenduskuludeks on 2025. aastal planeeritud **9000** eurot. See on kavandatud mõjude hindamise mudeli väljatöötamise (sh nõustamiskulu jms), „Ringist välja“ koostöömudeli infopäevade, seminaride, konverentsi läbiviimise (ruumi rent, esitlustehnika, toitlustamine, koolitajate kulu vms) ning koostöömudeliga seotud juhend- ja koolitusmaterjalide koostamise, tiražeerimise või avaldamise (ekspertide tasu, kujundus ja selleks vajaliku tarkvara litsentsitasu, tõlkimine, keeleteoimetamine, vms), samuti projektimeeskonna, kohaliku tasandi spetsialistide ja kolmandate isikute seminaridel või konverentsidel osalemise jaoks.

2025. aastal on kohalikul tasandil koostöömudelit rakendavatele ja rakendama asuvatele kohaliku tasandi spetsialistidele (sh projektimeeskonnale) koolituskuludeks, sh seminaride, infopäevade vms läbiviimiseks (koolitajad, koolitusmaterjalid, õppematerjalid, esitlustehnika, transport, ruumi rent, toitlustus, tõlgid, vms sh lähetused, majutus) ja õppevisiitidega seotud kuludeks planeeritud **4 500** eurot.

Kohalikul tasandil koostöömudelit rakendavatele ja rakendama asuvatele kohaliku tasandi spetsialistidele (sh projektimeeskonnale) kooisioonide ja nõustamiste kuludeks (sh ekspertnõustamised ja erikulu noore toetamiseks, sh kogemusnõustamine) ning koostöögruppide toetamiseks on 2025. aastaks planeeritud **6700** eurot.

2025. aastaks on „Ringist välja“ koostöömudeli arendamise, rakendamise ja laiendamise muudeks kuludeks planeeritud **20 200** eurot

Tegevuse 2.1 elluviimiseks 2025. aastal on planeeritud kokku 142 068,17 eurot, millest 15 895,85 eurot on kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest).

1.2. Toetatav tegevus 2.2: Koolitused ennetusalase kompetentsi arendamiseks ning riskikäitumisega noorte toetamiseks

1.2.1. Ennetuskoolituste arendamise ja elluviimise otsene personalikulu (eelarve tabeli rida 1.2.1.1)

2025. aastaks on ennetuskoolituste arendamise ja elluviimisega seotud otseseid personalikulusid (projektijuhi, koolitusspetsialisti, haridustehnoloogi ning vanemspetsialisti palgakuludeks) planeeritud **53 280** eurot.

1.2.2. Ennetuskoolituste arendamise ja elluviimise muud kulud (eelarve tabeli rida 1.2.1.2)

2025. aastaks on koolitajate andragoogilise ja sisulise pädevuse tõstmiseks ning ühise teadmisruumi loomiseks mõeldud koolituste ja supervisioonide kuludeks planeeritud **9405** eurot.

Ennetuskoolituste läbiviimise koolitajate tasudeks on partner planeerinud **9786** eurot, koolituste läbiviimise korralduslikeks kuludeks ning koolitusmaterjalide, sh koolitajate juhendmaterjali, koostamiseks on planeeritud **13 775** eurot. Sobivate hindamisvahendite kohandamise, rakendamise ja mõju hindamisega seotud kuludeks on kavandatud **4006,70** eurot.

2025. aastaks on ennetuskoolituste arendamise ja elluviimise muudeks kuludeks planeeritud kokku **36972,70** eurot.

Tegevuse 2.2 elluviimiseks 2025. aastal kulub 98 244,7 eurot, millest 7992 eurot on kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest).

1.3. Toetatav tegevus 2.3: Alkoholi ja teiste uimastitega seotud kahjude ja riskikäitumise vähendamise kompetentsi loomine

1.3.1. Sekkumisprogrammi ettevalmistamise, katsetamise, arendamise ja laiendamise otsene personalikulu (eelarve tabeli rida 1.3.1.1)

Sekkumisprogrammi ettevalmistamise, katsetamise, arendamise ja laiendamise otseseid personalikulusid (projektijuhi ja koolitusspetsialisti palgakuludeks) on 2025. aastaks planeeritud **37 568,16** eurot.

1.3.2. Sekkumisprogrammi ettevalmistamise, katsetamise, arendamise ja laiendamise muud kulud (eelarve tabeli rida 1.3.1.2)

2025. aastaks on planeeritud sekkumisprogrammi ettevalmistamise, katsetamise, arendamise ja laiendamise (edaspidi STAD-sekkumisprogrammi) muudeks kuludeks **72 236** eurot.

STAD-sekkumisprogrammi materjalide tõlkimise, juhendmaterjali koostamise, keeleteoimendamise, kujundamise, trükkimise (sealhulgas erinevate töövahendite, ankeetide, skaalade ja teavikute koostamiseks) ja KOV-ide tasandil levitamise jaoks, töökohtumiste ja seminaride jaoks KOV-ide spetsialistidega ja STAD-sekkumisprogrammi tööühmadega ning õigusanalüüsi tellimiseks alkoholimüügi järelevalve läbiviimise võimaluste analüüsimiseks on planeeritud **48 800** eurot.

Koolitusmaterjalide (sh ülesanded ja testid) väljatöötamiseks ja kaasajastamiseks sisuekspertide kaasamiseks, materjalide tõlkimiseks (nii eesti kui vene keelde) ja keeleliseks toimetamiseks ning veebipõhiste interaktiivsete e-õppematerjalide loomiseks (nt õppevideod, visualiseeritud

algoritmid, joonised) ning õppedisaineri/haridustehnoloogi tasuks on planeeritud **5000** eurot.

Teenindajatele ja meelelahutustöötajatele suunatud e-koolituste (e-koolituste haldamine, Tervise Arengu Instituudi STAD-i veebilehe ülalhoidmine ja hooldus, õppekeskkonna litsentsitasu), ning e-koolitusele järgnevate koolituste (koolitajate tasud, koolitusmaterjalid, ruumi rent, toitlustamine jne) läbiviimise kuludeks on planeeritud **7 500** eurot.

Koolituste läbiviimiseks järelevalve ametnikele (politsei ja KOV) on kavandatud **3936** eurot (koolitajate tasud, koolitusmaterjalid, ruumi rent, toitlustamine jne).

STAD-sekkumisprogrammiga seotud jaotusmaterjalide (nt postrid, kleepsud, sildid, teavikud jms, sh abi saamise võimaluste kohta) valmistamiseks (sh kujundamine ja tiražeerimine) ning alkoholi tarvitamise keskkondades levitamiseks on kavandatud 2025. aastal **4000** eurot.

Kogukonna mobiliseerimiseks vajalike kommunikatsioonitegevuste kuludena (Sotsiaalkindlustusameti STAD-i veebikeskkonna arendamiseks ja haldamiseks, teavitustegevuste tegemiseks ning teavikute ja töövahendite kujundamiseks ja tootmiseks) on 2025. aastaks planeeritud **3000** eurot.

1.3.3 Sekkumisprogrammi tulemuslikkuse ja mõju hindamise otsene personalikulu (eelarve tabeli rida 1.3.2.1).

2025. aastaks on planeeritud analüütiku palgakulu **22 157,28** eurot.

1.3.4 Sekkumisprogrammi tulemuslikkuse ja mõju hindamise muud kulud (eelarve tabeli rida 1.3.2.2).

2025. aastaks on planeeritud kulusid sekkumisprogrammi hindamiseks (baastaseme mõõtmine uutes KOV-des ja järelhindamine Tallinnas ning Kuressaares) ning andmekogumiseks vajalike juhiste ja vormide koostamiseks. Samuti on kulusid planeeritud küsitlusuuringu läbiviimiseks ööelus ja festivalidel osalevate inimeste hulgas ja meelelahutusasutuste töötajate hulgas, et selgitada välja alkoholi ja teiste uimastite levimuse ja tarvitamisega seotud käitumist, ning uuringute kutsete levitamiseks.

2025. aastaks planeeritud mõjude hindamise kulud sisaldavad alkoholsete jookide testostlemist ning festivalidel ja teistel meelelahutusüritustel osalemise kulusid alkoholi kättesaadavuse testostlemise eesmärgil ning andmete analüüsi ja raporti koostamise kulusid meelelahutusasutuste töötajate hulgas alkoholsete jookide kättesaadavuse baastaseme või hetkeseisu määramiseks.

2025. aastal on sekkumisprogrammi tulemuslikkuse ja mõju hindamise muudeks kuludeks planeeritud **56 000** eurot.

Tegevuse 2.3 elluviimiseks 2025. aastal kulub 196 920,26 eurot, millest 8958,82 eurot on kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest).

1.4. Toetatav tegevus 2.4: Kohaliku tasandi võrgustikutöö edendamine turvalisuse suurendamiseks

1.4.1. Kohalike omavalitsuste arenguprogramm turvalisuse tegevusmodeli katsetamiseks ja arendamiseks otsene personalikulu (eelarve tabeli rida 1.4.1.1)

Kohalike omavalitsuste arenguprogrammi turvalisuse tegevusmodeli katsetamise ja arendamise (*edaspidi* KOV arenguprogramm) otsest personalikulu (KOV koordinaatorite sh valdkonnajuhtide palgakulu) on 2025. aastaks planeeritud **61760,60 eurot** (Narva linn 12 240 eurot; Kohtla-Järve 8028 eurot; Viljandi linn 5619,60 eurot; Rapla vald 7359 eurot; Saaremaa

vald 12 000 eurot; Saarde vald 9115 eurot ja Elva vald 7399 eurot). See on kavandatud KOV-idele, kes on avaliku konkursi tulemusena valitud osalema KOV arenguprogrammis.

1.4.2. Kohalike omavalitsuste arenguprogramm turvalisuse tegevusmodeli katsetamiseks ja arendamiseks muud kulud (eelarve tabeli rida 1.4.1.2)

Turvalisuse tegevusmodeli rakendamiseks, KOV turvalisuse tegevuskava tegevuste elluviimiseks ja kogemuste jagamiseks on koosolekute, seminaride, koolituste, ennetussekumiste, õppereiside (EL liikmesriikides transpordi, majutuskulu jm sellega seonduva) ja õppuste korraldamiseks, kohaliku tasandi KOV arenguprogrammi teavitustegevuseks ning uuringute, küsitluste ja analüüside läbiviimiseks kavandatud **139 527,43 eurot** (Tallinna linn 32426,51 eurot; Narva linn 4900,97 eurot; Kohtla-Järve linn 19107,60 eurot, Viljandi linn 21448,18 eurot, Rapla vald 16096,04; Saaremaa vald 4455,54 eurot; Saarde vald 21198,13 eurot ja Elva vald 19894,46 eurot).

Arenguprogrammis osalevate KOV-ide juhendamise, toetamise ja nõustamise teenuseks (turvalisuse tegevusmodeli tulemuslikuks läbimise eesmärgil) on elluviija kuludena kavandatud **60 000** eurot. Vastava teenusepakkuja hange on elluviija poolt läbi viidud 2023. aastal. Elluviija on planeerinud täiendavateks ekspertide kaasamise ja kogemuste vahetamise seminaride kuludeks KOV-ide arenguprogrammi toetamise eesmärgil ning vajadusel seotud materjalide keeleteoimendamisel **5000** eurot.

KOV arenguprogrammi muudeks kuludeks on 2025. aastaks kokku planeeritud **204 527,43 eurot**.

1.4.3. Kohaliku ja maakonna tasandi turvalisusvõrgustike tegevuse edendamise otsene personalikulu (eelarve tabeli rida 1.4.2.1)

2025. aastaks kohaliku ja maakonna tasandi turvalisusvõrgustike tegevuse edendamiseks otsest personalikulu ei ole planeeritud.

1.4.4. Kohaliku ja maakonna tasandi turvalisusvõrgustike tegevuse edendamise muud kulud (eelarve tabeli rida 1.4.2.2)

2025. aastaks on planeeritud maakondade turvalisuse nõukogude 2025. aasta tööplaanide alusel võrgustikutöö edendamiseks, võtmeisikute, omavalitsusliitude, arenduskeskuste, kohalike omavalitsuste, ministeeriumide regionaalsete talituste esindajate ja kaasatud osapoolte esindajate koolituste, nõupidamiste ja koostööseminaride, õppe- ja infopäevade, koosolekute ning maakondlike konverentside, õppereiside (sh välisõppereiside) ja õppuste korraldamiseks (sh toitlustamise, majutamise, transpordi- ja seminarikulud) **42 000** eurot.

Maakondlike turvalisusealaste võrgustike edendamisel avaliku arvamuse kujundamiseks ja teavitustöö tegemiseks (ajalehtedes laiemal turvalisuse teemaga seotud temaatiliste artiklite avaldamine ning temaatiliste trükiste ja väikevahendite kujundamine ja tiražeerimine) on planeeritud **3000** eurot.

Üleriigiliseks kogemuste vahetamiseks on kavandatud seminaride, koolituste ja infopäevade (sh toitlustamise, ruumi rendi, transpordi- ja seminari kulud) ning vajadusel välisveebis teavitamiseks ja kogemuste vahetamiseks keskkonna loomiseks teavituskuludena **15 000** eurot

2025. aastaks on planeeritud võrgustike töö mõjude hindamiseks **10 000** eurot.

1.4.5 Tegevuse 2.4 otsese personalikulu horisontaalne kulukoht (eelarve tabeli rida 1.4.3)

2025. aastaks on planeeritud projektijuhi palgakuludeks **58 000 eurot**, millele lisandub 8700 eurot kaudseid kulusid (15% otsestest personalikuludest).

Tegevuse 2.4 elluviimiseks 2025. aastal kulub 412 252,12 eurot, millest 17664,24 eurot on kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest).